

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามและแบบนำสัมภาษณ์

.....

☐ ☐ ☐
 แบบสอบถามชุดที่

แบบสอบถามเพื่อการทำวิทยานิพนธ์

เรื่อง

ปัญหาและการจัดการสิ่งแวดล้อมของชุมชนเมืองลำพูน

คำชี้แจงในการกรอกแบบสอบถาม

1.แบบสอบถามชุดนี้ จัดทำขึ้นเพื่อนำความคิดเห็นของท่านมาเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาทางด้านวิชาการเท่านั้น คำตอบของท่านไม่มีข้อใดถูกหรือผิด ดังนั้นขอให้ท่านตอบให้ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด เพื่อประโยชน์สูงสุดในการศึกษาแนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อม ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษาในครั้งนี้

2.แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อม

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม

3.เครื่องหมาย () หลังคำถามแต่ละข้อ เป็นช่องเฉพาะของผู้วิจัยกรอกเท่านั้น

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างหน้าข้อความและเติมคำตอบลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. ชุมชน () ()

2. เพศ ()

.....1) ชาย2) หญิง

3. อายุ ()

.....1) 20 – 29 ปี4) 50 – 59 ปี
2) 30 – 39 ปี5) 60 ปี ขึ้นไป
3) 40 – 49 ปี

4. ระดับการศึกษาสูงสุด ()

.....1) ประถมศึกษา4)ปริญญาตรี
2) มัธยมศึกษา/ปวช.5) สูงกว่าปริญญาตรี
3) อนุปริญญา/ปวส.

5. อาชีพหลัก ()

.....1) รับจ้าง4) ลูกจ้าง/พนักงาน
2) ค้าขาย5) เกษีณ/บ้านาญ
3) รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ6) อื่น ๆ

6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน ()

.....1) ต่ำกว่า 10,000 บาท3) 20,000 – 29,999 บาท
2) 10,000 – 19,999 บาท4) ตั้งแต่ 30,000 บาทขึ้นไป

7. ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน ()

.....1) ตั้งแต่เกิด3) มากกว่า 10 ปี
2) ต่ำกว่า 10 ปี – 10 ปี

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างหน้าตัวเลือกและเติมคำตอบลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

8. ในปัจจุบันภายในบริเวณชุมชนของท่านมีปัญหาสิ่งแวดล้อมใดเกิดขึ้นบ้าง

(หากตอบมากกว่า 1 ข้อ กรุณาเติมตัวเลขหน้าข้อ โดยเรียงลำดับตามความรุนแรงของปัญหา)

.....8.1 น้ำเสีย เกิดบริเวณ.....

.....

มีสาเหตุจาก.....

.....

ความรุนแรง () มาก () ปานกลาง () น้อย

ส่งผลอย่างไร (ต่อท่านและชุมชน).....

.....

ท่านจัดการปัญหาอย่างไร.....

.....

.....8.2 ขยะ เกิดบริเวณ.....

.....

มีสาเหตุจาก.....

.....

ความรุนแรง () มาก () ปานกลาง () น้อย

ส่งผลอย่างไร (ต่อท่านและชุมชน).....

.....

ท่านจัดการปัญหาอย่างไร.....

.....

.....8.3 น้ำท่วม/น้ำขัง เกิดบริเวณ.....

.....

มีสาเหตุจาก.....

.....

ความรุนแรง () มาก () ปานกลาง () น้อย

ส่งผลอย่างไร (ต่อท่านและชุมชน).....

.....

ท่านจัดการปัญหาอย่างไร.....

.....

.....8.4 สาธารณูปโภคขาด/ไม่ครบ เกิดบริเวณ.....

.....

มีสาเหตุจาก.....

.....

ความรุนแรง () มาก () ปานกลาง () น้อย

ส่งผลอย่างไร (ต่อท่านและชุมชน).....

.....

ท่านจัดการปัญหาอย่างไร.....

.....

.....8.5 ปัญหาอื่น ๆ ระบุ.....

(เช่น เสียงดังรบกวน ทัศนธูชาติ ฝุ่นละอองและควันพิษ สภาพแวดล้อมเสื่อมโทรม ฯลฯ)

ปัญหาดังกล่าวเกิดบริเวณ.....

.....

มีสาเหตุจาก.....

.....

ความรุนแรง () มาก () ปานกลาง () น้อย

ส่งผลอย่างไร (ต่อท่านและชุมชน).....

.....

ท่านจัดการปัญหาอย่างไร.....

.....

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างหน้าข้อความและเติมคำตอบลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการสิ่งแวดล้อม	ความถี่			
	เข้าร่วม ทุกครั้ง	เข้าร่วม บ่อยครั้ง	เข้าร่วม บางครั้ง	ไม่เคย เข้าร่วม
การตัดสินใจ				
1.ท่านมีส่วนร่วมในการประชุมค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน ในด้าน				
-ขยะ				()
-น้ำเสีย				()
-อากาศเสีย				()
-อื่น ๆ ระบุ.....				()
2.ท่าน ได้แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะเกี่ยวกับสาเหตุและปัญหาสิ่งแวดล้อม				()
3.พิจารณากำหนดพื้นที่ที่มีปัญหา				()
4.พิจารณากำหนดกิจกรรมในการแก้ไขปัญห				()
5.พิจารณากำหนดมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญห				
สิ่งแวดล้อม				
-ขยะ (มาตรการลดปริมาณขยะ)				()
-น้ำเสีย (มาตรการการใช้น้ำ)				()
-อากาศเสีย (มาตรการลดการจราจรและเผาขยะ)				()
-อื่น ๆ ระบุ.....				()
การปฏิบัติดำเนินงาน				
1.ร่วมบริจาคเงินเพื่อจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน				()
2.ร่วมกิจกรรมประชาสัมพันธ์ เช่น ห้ามทิ้งขยะ				()
3.ร่วมสอนลูกหลานให้รู้ถึงประโยชน์ของสิ่งแวดล้อม ดูแลไม่ให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมในครัวเรือน				()
4.ร่วมดูแลสภาพแวดล้อมในชุมชน เช่น การปลูกต้นไม้ แยกขยะ ไม่ทิ้งขยะลงน้ำ สอดส่องผู้ฝ่าฝืน				()
5.เข้าร่วมกิจกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อม เช่น แยกขยะ อนุรักษ์น้ำ กว บำบัดน้ำเสีย ปรับปรุงภูมิทัศน์				()

การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการสิ่งแวดล้อม	ความถี่			
	เข้าร่วม ทุกครั้ง	เข้าร่วม บ่อยครั้ง	เข้าร่วม บางครั้ง	ไม่เคย เข้าร่วม
การรับประโยชน์				
1.ร่วมรับรายได้เพิ่มจากการขายมูลฝอยแห้งที่นำ กลับมาใช้ใหม่ได้				()
2.ร่วมรับข้อมูลข่าวสารและความรู้ด้านเทคโนโลยี สมัยใหม่ และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม				()
3.ร่วม ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม				
- ใช้น้ำจากแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร				()
- ใช้น้ำในการอุปโภคและบริโภค				()
- การจับสัตว์น้ำเพื่อบริโภค ได้แก่ ปลา กุ้ง ปู หอย				()
- ใช้เป็นสถานที่พักผ่อนและเกมกีฬา การตกปลา				()
- ใช้เป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางวัฒนธรรม				
ประเพณี ได้แก่ การลอยกระทง ทำบุญ ฯลฯ				()
การติดตามและประเมินผล				
1.ร่วมพิจารณากิจกรรมในการดำเนินการจัดการสิ่งแวดล้อมว่ามีความสำเร็จหรือล้มเหลว				()
2.ร่วมติดตามและประเมินผลการประชาสัมพันธ์				()
3.ร่วมพิจารณาถึงผลประโยชน์ที่ได้รับ ผลดี ผลเสีย จากโครงการจัดการสิ่งแวดล้อม แต่ละโครงการ				()

-เหตุใดท่านจึงเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมของชุมชน

- () เห็นประโยชน์จากการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม
- () เห็นหรือได้รับผลกระทบจากปัญหาสิ่งแวดล้อม
- () ได้รับประโยชน์จากการเข้ามามีส่วนร่วม เช่น ได้รับค่าตอบแทน
- () หน่วยงานที่รับผิดชอบทำงานไม่เป็นที่พอใจ
- () อื่น ๆ ระบุ.....
- () ไม่มีส่วนร่วม

-ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและการจัดการสิ่งแวดล้อมจาก

แหล่งข้อมูล	ความถี่				
	มากกว่า 4 ครั้ง ต่อสัปดาห์	3-4 ครั้ง ต่อสัปดาห์	1-2 ครั้ง ต่อสัปดาห์	ไม่ได้รับข่าวสาร	
1.โทรทัศน์					()
2.หนังสือพิมพ์					()
3.วารสารหรือแผ่นพับ					()
4.หอกระจายข่าวตามชุมชน					()
5.เพื่อนบ้านหรือญาติพี่น้อง					()
6.เจ้าหน้าที่รัฐและเอกชน					()
7.วิทยุกระจายเสียง					()
8.การประชุมต่าง ๆ ในชุมชน					()

-ปัญหาที่ท่านพบในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมของชุมชน

() มี (ตอบข้อ 1.1)

() ไม่มี

1.1 ปัญหา คือ () ขุมชนขาดความรู้ในการจัดการสิ่งแวดล้อม

() ขุมชนขาดความสามัคคีซึ่งทำให้เกิดความร่วมมือน้อย

() พื้นที่ชุมชนมีมากเกินไปทำให้การดูแลไม่ทั่วถึง

() ชาวชุมชนมุ่งแต่ทำงาน ไม่มีเวลามาร่วมกิจกรรม

() ไม่มีเงินทุนของชุมชนเพื่อใช้ในกิจกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อม

() ทุกคนไม่ตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อม

() อื่น ๆ ระบุ.....

() ไม่มีส่วนร่วม

-ความต้องการในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม

หรือข้อเสนอแนะในการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ท่าน

ต้องการเสนอ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

แบบนำสัมภาษณ์

เรื่อง

ปัญหาและการจัดการสิ่งแวดล้อมของชุมชนเมืองลำพูน (สำหรับเจ้าหน้าที่ภาครัฐ องค์กรเอกชน และกลุ่มต่าง ๆ)

1. กลุ่ม/องค์กร/หน่วยงาน.....
2. ตำแหน่งหน้าที่.....

ข้อมูลด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมของชุมชนเมืองลำพูน

1. การดำเนินการในการจัดการสิ่งแวดล้อม

- 2.1 จุดเริ่มต้นของโครงการ/นโยบาย/แผนงานการจัดการสิ่งแวดล้อม
- 2.2 โครงการที่ได้ดำเนินไปแล้ว (อย่างคร่าว ๆ)
- 2.3 แผนงานหรือโครงการที่จะมีการดำเนินการต่อไป
- 2.5 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการที่ผ่านมาและที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อไป

2. ประเด็นเกี่ยวกับบทบาทของภาครัฐ

- 3.1 โครงสร้างอำนาจในการกำหนดนโยบายในการจัดการสิ่งแวดล้อม
- 3.2 การสนับสนุนภาคเอกชนและกลุ่มในการจัดการสิ่งแวดล้อม
- 3.3 ผลประโยชน์และสิ่งตอบแทนที่เกิดขึ้น และผลต่อชุมชน
- 3.4 นโยบาย แผนงาน กิจกรรมและวิธีดำเนินงานของเจ้าหน้าที่
- 3.5 ชุมชนควรเข้าร่วมในการจัดการในระดับใด และควรมีวิธีการอย่างไร

3. ประเด็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการจัดการสิ่งแวดล้อม

3.1 ด้านเจ้าหน้าที่ของรัฐและเอกชน

- () มีปัญหา () ไม่มี

(ถ้ามี) ปัญหาคือ () เจ้าหน้าที่ขาดความมั่นใจในการสนับสนุนโครงการจัดการสิ่งแวดล้อม

() กฎเกณฑ์หรือมาตรการที่กำหนดไว้ไม่เด็ดขาดเพียงพอ

() ขาดการสนับสนุนด้านเงินทุนจากหน่วยงานของรัฐ

() อื่น ๆ ระบุ.....

ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา.....

2.2 ด้านองค์กรหรือกลุ่มที่ดำเนินโครงการ

() มีปัญหา

() ไม่มี

(ถ้ามี) ปัญหาคือ () ไม่มีผู้ทำหรือผู้ประสานงานในชุมชน

() ผู้ทำงานไม่เป็นที่ยอมรับของชุมชน

() อื่น ๆ ระบุ.....

ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา.....

2.3 ด้านงบประมาณค่าใช้จ่ายในการจัดการสิ่งแวดล้อม

() มีปัญหา

() ไม่มี

(ถ้ามี) ระบุปัญหา.....

ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา.....

แบบนำสัมภาษณ์ฝ่ายชุมชน

ประชากรเป้าหมาย : ผู้สูงอายุ ผู้นำชุมชน ผู้นำกลุ่มองค์กร ผู้ทรงคุณวุฒิ

ด้านประวัติความเป็นมาของชุมชน

- 1.ประวัติความเป็นมาของชุมชนก่อนและหลังการก่อตั้งชุมชนอย่างเป็นทางการ
- 2.โครงสร้างสภาพเศรษฐกิจสังคมของชุมชน เช่น โครงสร้างประชากร โครงสร้างอาชีพ ฐานะทางเศรษฐกิจโดยรวมของชุมชน เป็นต้น
- 3.ความสัมพันธ์ในชุมชน ลักษณะการพึ่งพากัน ความขัดแย้งของคน กลุ่มคนในชุมชน และสถาบันในชุมชน เช่น กฎ ระเบียบ วิถีปฏิบัติในเรื่องต่าง ๆ วัฒนธรรม ประเพณี
- 4.กิจกรรมในชุมชนที่ชาวชุมชนร่วมกันทำ ทั้งกิจกรรมทางศาสนา กิจกรรมทางสิ่งแวดล้อม ฯลฯ
- 5.ความสัมพันธ์ต่อภายนอกชุมชน การยอมรับ ไม่ยอมรับหรือปฏิบัติยาแบบอื่น ๆ

ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม

- 1.ความสนใจด้านสิ่งแวดล้อมเริ่มเกิดขึ้นเมื่อไหร่ และเกิดจากเหตุใด รวมถึงปัจจุบันมีปัญหาสีงแวดล้อมหรือไม่ ถ้ามีเป็นปัญหาอะไร
- 2.แบบแผนการปฏิบัติในเรื่องการจัดการ ที่ผ่านมามีวิธีการจัดการในชุมชนอย่างไร ในเรื่องอะไรบ้าง ในเรื่องสิ่งแวดล้อมมีการจัดการหรือไม่ จัดการอย่างไร ได้ผลอย่างไร มีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้าง
- 3.เหตุผลที่ชุมชนเข้าร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม
- 4.มีกิจกรรมหรือโครงการด้านสิ่งแวดล้อมอะไรบ้างที่กำลังดำเนินการอยู่ และดำเนินการอย่างไร มีหน่วยงานหรือองค์กรใดเกี่ยวข้องบ้างรวมถึงความคิดเห็นในอนาคตว่าควรทำอย่างไรบ้าง ชุมชนควรเข้าร่วมในขั้นตอนใดและควรมีบทบาทอย่างไร
- 5.ความคิดเห็นว่าชุมชนจำเป็นต้องเข้าร่วมในการจัดการหรือไม่ เพราะเหตุใด
- 6.รูปแบบหรือระดับที่ชุมชนควรเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการเป็นอย่างไร ตั้งแต่ระดับการให้/รับข้อมูล การให้มีการแก้ไข/ทบทวน การตัดสินใจและการควบคุม ตรวจสอบปัญหาและตรวจสอบการจัดการ

ด้านบทบาทขององค์กรชุมชน

- 1.องค์ประกอบขององค์กร ประกอบด้วยใครบ้าง ตำแหน่งอะไรและมีหน้าที่อย่างไร
- 2.กิจกรรมขององค์กรเป็นอย่างไร และเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมอย่างไร รวมถึงบทบาทขององค์กรตามที่ได้รับมอบหมายและตามที่ปฏิบัติจริง ในเรื่องการบริหารในชุมชนและการจัดการสิ่งแวดล้อม
- 3.ปัญหาและอุปสรรค รวมถึงความต้องการในการจัดการสิ่งแวดล้อม

ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมของชุมชน

- 1.การกำหนดกิจกรรมในการจัดการสิ่งแวดล้อม
- 2.การร่วมวางแผนในการจัดการสิ่งแวดล้อม
- 3.การร่วมปฏิบัติตามแผนในการจัดการสิ่งแวดล้อม
- 4.การร่วมประเมินผลที่ได้ปฏิบัติในการจัดการสิ่งแวดล้อม

ภาคผนวก ข
ตารางข้อมูลจากการวิเคราะห์แบบสอบถาม

.....

ตาราง 1 ข้อมูลพื้นฐานของประชาชนทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถาม

(N = 278)

ปัจจัย	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
-ชาย	118	42.4
-หญิง	160	57.6
อายุ		
-20 - 29 ปี	42	15.1
-30 - 39 ปี	51	18.3
-40 - 49 ปี	93	33.5
-50 - 59 ปี	46	16.5
-ตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป	46	16.5
ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน		
-ตั้งแต่เกิด	231	83.1
-ต่ำกว่า 10 ปี	22	7.9
-มากกว่า 10 ปี	25	9.0
ระดับการศึกษา		
-ประถมศึกษา	86	30.9
-มัธยมศึกษา/ปวช.	94	33.8
-อนุปริญญา/ปวส.	13	4.7
-ปริญญาตรี	70	25.2
-สูงกว่าปริญญาตรี	15	5.4
รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน		
-ต่ำกว่า 10,000 บาท	128	46.0
-10,000 – 19,999 บาท	69	24.8
-20,000 – 29,999 บาท	52	18.7
-ตั้งแต่ 30,000 บาทขึ้นไป	29	10.4

ตาราง 1 (ต่อ)

ปัจจัย	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพ		
-รับราชการ	53	19.1
-ข้าราชการบำนาญ	16	5.8
-ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	71	25.5
-รับจ้าง	90	32.4
-ลูกจ้าง/พนักงาน	10	3.6
-อื่นๆ	38	13.7

ตาราง 2 การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการสิ่งแวดล้อม

แหล่งข้อมูล	ความถี่			
	มากกว่า 4 ครั้งต่อสัปดาห์	3 – 4 ครั้งต่อสัปดาห์	1 – 2 ครั้งต่อสัปดาห์	ไม่ได้รับข่าวสาร
1.โทรทัศน์	34 (12.2)	40 (14.4)	50 (18.0)	154 (55.4)
2.หนังสือพิมพ์	29 (10.4)	27 (9.7)	57 (20.5)	165 (59.4)
3.วารสารหรือแผ่นพับ	16 (5.8)	11 (4.0)	25 (9.0)	226 (81.3)
4.หอกระจายข่าวตามชุมชน	33 (11.9)	48 (17.3)	101 (36.3)	96 (34.5)
5.เพื่อนบ้านหรือญาติพี่น้อง	22 (7.9)	27 (9.7)	56 (20.1)	173 (62.2)
6.เจ้าหน้าที่รัฐและเอกชน	20 (7.2)	27 (9.7)	37 (13.3)	194 (69.0)
7.วิทยุกระจายเสียง	35 (12.6)	27 (9.7)	36 (12.9)	180 (64.7)
8.การประชุมต่าง ๆ ในชุมชน	23 (8.3)	33 (11.9)	70 (25.2)	152 (54.7)

ตาราง 3 วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวในการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อทดสอบสมมุติฐาน
อาชีพกับระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนเมืองลำพูน

ความแปรปรวน	Df	S.S.	M.S.	F Ratio	F prob.
อาชีพระหว่างกลุ่ม	5	1890.060	378.012	1.315	.01
อาชีพภายในกลุ่ม	272	78197.307	287.490		
รวม	277	80087.367			

ตาราง 4 วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวในการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อทดสอบสมมุติฐานราย
ได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือนกับระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนเมืองลำพูน

ความแปรปรวน	Df	S.S.	M.S.	F Ratio	F prob.
รายได้ระหว่างกลุ่ม	3	9.290	3.097	.011	.01
รายได้ภายในกลุ่ม	274	80078.077	292.256		
รวม	277	80087.367			

ตาราง 5 วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวในการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อทดสอบสมมุติฐาน
ระดับการศึกษากับระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนเมืองลำพูน

ความแปรปรวน	Df	S.S.	M.S.	F Ratio	F prob.
ระดับการศึกษาระหว่างกลุ่ม	4	1054.444	263.611	.911	.01
ระดับการศึกษาภายในกลุ่ม	273	79032.923	289.498		
รวม	277	80087.367			

ตาราง 6 วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ในการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อทดสอบสมมุติฐาน
ระยะเวลาการอยู่อาศัยในชุมชนกับระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนเมืองลำพูน

ความแปรปรวน	Df	S.S.	M.S.	F Ratio	F prob.
ระยะเวลาการอยู่อาศัยในชุมชน ระหว่างกลุ่ม	2	405.670	202.835	.700	.01
ระยะเวลาการอยู่อาศัยในชุมชน ภายในกลุ่ม	275	79681.697	289.752		
รวม	277	80087.367			

ตาราง 7 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการมีส่วนร่วมกับการได้รับประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมและการ
จัดการสิ่งแวดล้อม

ความสัมพันธ์	ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการสิ่งแวดล้อม	
	ค่าความสัมพันธ์ (r)	P - Value
การได้รับประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมและการจัดการสิ่งแวดล้อม	.746	.01

ภาคผนวก ก

แผนงาน / โครงการด้านสิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองลำพูน และโครงการด้านสิ่งแวดล้อมของชุมชนเมืองลำพูน

.....

โครงการ แผนพัฒนาเทศบาล ประจำปี 2544

สาขา พัฒนาสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

1.แผนงานหลัก

สร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.1 โครงการรณรงค์การบำบัดน้ำเสียเบื้องต้น ณ แหล่งกำเนิด

วัตถุประสงค์

- เพื่อลดปริมาณความสกปรกของน้ำเสีย
- เพื่อให้ประชาชนมีความสนใจ สำนึกในความรับผิดชอบและการมีส่วนร่วม

ร่วมในการแก้ไขปัญหา

เป้าหมาย

- จัดปรับ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดไม่ปฏิบัติตามที่ได้ทำความเข้าใจตามข้อตกลงเบื้องต้น
- จัดสร้างบ่อดักไขมันในตลาดสดของเทศบาลและโรงฆ่าสัตว์ของเทศบาลตามแบบมาตรฐานของกรมโยธาธิการ แห่งละ 1 ที่ รวม 2 ที่
- อบรมและสาธิต การใช้บ่อดักไขมันแก่ผู้ประกอบการร้านอาหารและโรงงานอุตสาหกรรม จำนวน 200 คน แบ่ง 2 รุ่นๆละ 100 แห่ง
- ติดตามตรวจสอบร้านอาหารและโรงงานผลิตภัณฑ์อาหาร ในการก่อสร้างบ่อดักไขมันหรือถังดักไขมันแก่ผู้ประกอบการร้าน

งบประมาณ

เทศบาล

ระยะเวลาดำเนินการ

ปี 2544

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ปริมาณความสกปรกของน้ำเสียลดลง
- ประสิทธิภาพของระบบบำบัดน้ำเสียดีขึ้น
- ค่าใช้จ่ายของระบบบำบัดน้ำเสียลดลง
- ประชาชนมีจิตสำนึกรับผิดชอบ ในการมีส่วนร่วมรักษาสภาพแวดล้อม และบำบัดมลภาวะทางน้ำ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กองสาธารณสุขฯ

1.2 โครงการประชาสัมพันธ์การปลูกฝังเพื่อสร้างจิตสำนึกร่วมรักษาสีสิ่งแวดล้อม

วัตถุประสงค์

- เพื่อรณรงค์เรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ มีส่วนร่วมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

เป้าหมาย

- รณรงค์และจัดกิจกรรมปั่นรถจักรยานเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จำนวน 12

ครั้ง

งบประมาณ

5,000 บาท

ระยะเวลาดำเนินการ

ปี 2544

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ทำให้ประชาชนตระหนักและร่วมมือ เพื่อป้องกันและขจัดปัญหาสิ่งแวดล้อมให้หมดไป

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

งานประชาสัมพันธ์

2.แผนงานหลัก

เฝ้าระวังและป้องกันทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.1 โครงการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในแม่น้ำกวัง

วัตถุประสงค์

- เฝ้าระวังควบคุมและดูแลคุณภาพในแม่น้ำกวัง
- เพื่อลดปัญหามลภาวะทางน้ำ
- เพื่อให้ประชาชนผู้ใช้น้ำจากแม่น้ำกวัง มีความปลอดภัยในการนำน้ำไปใช้

ประโยชน์

เป้าหมาย

- อบรมเจ้าหน้าที่เพื่อตรวจสอบคุณภาพน้ำในแม่น้ำกวังให้มีความรู้ และมีทักษะในเรื่องของเทคนิคและวิธีการเก็บตัวอย่างน้ำ, การเก็บรักษาตัวอย่างน้ำ, การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เวลาในการอบรมประมาณ 1 เดือน เพื่อเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่
- ตรวจสอบคุณภาพน้ำในแม่น้ำกวังทุกช่วงที่ไหลผ่านเขตเทศบาล โดยใช้ PH, BOD,ออกซิเจนละลายน้ำ,แอมโมเนีย ไนเตรทและไนเตรทไตรเจน เป็นดัชนีที่ใช้บอกคุณภาพน้ำ

งบประมาณ

เทศบาล

ระยะเวลาดำเนินการ

12 เดือน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ทำให้ทราบถึงสถานการณ์คุณภาพน้ำในแม่น้ำกวัง
- ทำให้ประชาชนมีความปลอดภัยในการนำน้ำไปใช้ประโยชน์
- ทำให้การแก้ไขและป้องกันปัญหามลภาวะทางน้ำสัมฤทธิ์ผล

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

3.แผนงานหลัก

บำบัดและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.1 โครงการก่อสร้างระบบระบายน้ำ และบำบัดน้ำเสียเทศบาลเมืองลำพูน

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้เทศบาลเมืองลำพูนมีระบบระบายน้ำและระบบรวบรวมน้ำเสียที่มีประสิทธิภาพ จะได้แก้ไขปัญหาน้ำท่วมและกลิ่นเหม็นจากน้ำที่เสียน้ำท่วมขัง
- เพื่อให้เทศบาลเมืองลำพูนมีระบบบำบัดน้ำเสียที่มีประสิทธิภาพจะได้แก้ไขปัญหาน้ำเน่าเสียในแม่น้ำกวัง
- เพื่อให้แม่น้ำกวังสามารถใช้ประโยชน์ในทุกด้านได้ หลังจากคุณภาพน้ำได้ปรับปรุงดีขึ้นแล้ว
- เพื่อให้เทศบาลเมืองลำพูนมีระบบระบายน้ำเสียแบบเคลื่อนที่

เป้าหมาย

- ก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย

งบประมาณ

607,000,000 บาท (กระทรวงวิทยาศาสตร์)

ระยะเวลาดำเนินการ

ปี 2544 - 2547

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ประชาชนในเขตเทศบาลและ/หรือในเขตผังเมืองรวมประมาณ 70,000 คน มีระบบระบายน้ำเสียที่ดีไม่เกิดปัญหาน้ำท่วมขังและมีระบบบำบัดน้ำเสียที่เหมาะสม
- ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม, สุขภาพอนามัย (อันเนื่องมาจากการระบายน้ำเสียลงแหล่งน้ำ) ของประชาชนในเขตผังเมืองรวม จังหวัดลำพูนและชุมชนท้ายน้ำของแม่น้ำกวังได้ใช้เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจและกิจกรรมอื่น ๆ ของชุมชน

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม งานรักษาความสะอาด

3.2 โครงการจัดทัศนียภาพริมฝั่งแม่น้ำกวัง

วัตถุประสงค์

- เพื่อเป็นการกำจัดวัชพืชริมฝั่งแม่น้ำกวัง
- เพื่อปรับสภาพสภาพริมฝั่งแม่น้ำกวังให้มีทัศนียภาพที่สวยงาม

เป้าหมาย

- ทำการปลูกไม้ยืนต้นตามแนวชายฝั่ง
- ปลูกไม้ดอกไม้ประดับตามแนวชายฝั่ง

งบประมาณ

เทศบาล

ระยะเวลาดำเนินการ

ปี 2544

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ริมฝั่งแม่น้ำกวังที่อยู่ด้านติดกับเทศบาลที่มีสภาพที่สวยงามน่าดูยิ่งขึ้น

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กองช่าง

3.3 โครงการกำจัดผักตบชวาและวัชพืชในลำน้ำกวัง

วัตถุประสงค์

- เพื่อยกระดับสภาพแวดล้อมบริเวณลำน้ำกวัง
- เพื่อยกระดับคุณภาพน้ำในลำน้ำกวัง

เป้าหมาย

- จัดซื้อเครื่องกำจัดผักตบชวาแบบสายพานลำเลียง พร้อมเครื่องย่อยสับ

จำนวน 1 เครื่อง

งบประมาณ

1,300,000 บาท จากกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงวิทยาศาสตร์

ระยะเวลาดำเนินการ

ปี 2544

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- สภาพแวดล้อมของลำน้ำกวังดีขึ้น
- ประชาชนได้ใช้น้ำและใช้พื้นที่ริมน้ำสำหรับพักผ่อนหย่อนใจ

-ลดอันตรายแก่สะพานข้ามแม่น้ำกวัง ในฤดูน้ำหลาก

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กองสาธารณสุขฯ

4. โครงการอื่น ๆ นอกเหนือจากแผนงานหลัก ที่เทศบาลและชุมชนร่วมกันจัดการสิ่งแวดล้อม

4.1 โครงการบ้านนาอยู่

หลักและเหตุผลของโครงการ

บ้านนาอยู่ได้ว่าเป็นหนึ่งในปัจจัยสี่อันได้แก่ อาหาร น้ำ การรักษาโรคและที่อยู่อาศัย บ้านเป็นสถานที่ซึ่งใช้อาศัย กิน อยู่ หลับนอน และกิจกรรมของคนในครอบครัวร่วมกัน แต่บ้านนั้นจะให้ความทุกข์ ความสุข ขึ้นอยู่กับการกระทำของผู้อยู่อาศัย และไม่ว่าจะเป็นบ้านไม้ ตึกแถว บ้านทรงไทยหรือทรงยุโรปก็สามารถที่จะจัดให้น่าอยู่ให้ถูกสุขลักษณะ ถูกหลักสุขาภิบาลได้ และหากได้จัดให้มีสวนครัว สวนหย่อม ไม้ดอก ไม้ประดับก็จะทำให้บ้านนั้นน่าอยู่อาศัย และโดยทั่วไป ๆ ไปแล้วแล้วองค์ประกอบของบ้านจะต้องสนองความต้องการทางด้านร่างกาย จิตใจ สามารถป้องกันภัย ป้องกันโรค คือ มีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม เช่น มีการกำจัดขยะที่ถูกต้อง รวมทั้งด้านรักษาความสะอาด บำบัดน้ำเสียและสิ่งปฏิกูล หากบ้านหลังใดมีการใช้พื้นที่ทุกตารางนิ้วให้เป็นประโยชน์ใช้สอยอย่างคุ้มค่าจะสามารถเอื้อประโยชน์ให้ทุกคนที่เป็นสมาชิกในครอบครัวอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เพราะสถาบันครอบครัวจะเป็นเป้าหมายของรากฐานความดี ความเจริญรุ่งเรือง และสามารถตอบสนองพระราชปณิธานขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงส่งเสริมและสนับสนุน ให้ทุกคนในครอบครัวได้อยู่แบบเศรษฐกิจพอเพียง คือการลดค่าใช้จ่ายสามารถปลูกพืชผักกินได้ ในครอบครัวพร้อมทั้งการใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย ตามภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย เช่น การใช้บ่อน้ำ อ่าง น้ำหมัก เป็นที่รองรับมูลสัตว์ เป็นต้น ดังนั้นเทศบาลเมืองลำพูนจึงได้จัดโครงการบ้านนาอยู่ขึ้นเพื่อส่งเสริมการจัดการสิ่งแวดล้อมในครัวเรือนและชุมชนขึ้นมา

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนมีการพัฒนาบ้านที่น่าอยู่ สะอาดถูกหลักสุขาภิบาล
2. เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนมีบ้านที่น่าอยู่อยู่เศรษฐกิจพอเพียงให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น
3. เพื่อปลูกฝังแนวคิด สร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนในเรื่องการรักษาความสะอาด สภาพแวดล้อมและวิถีการดำรงชีวิตที่เรียบง่ายแต่ได้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า

4.เพื่อประกาศเกียรติคุณแก่ผู้นำครอบครัว ที่มีการดูแลเอาใจใส่ที่อยู่อาศัยพัฒนาเป็นบ้านที่น่าอยู่คู่เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม

5.เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งรักษาประเพณีวัฒนธรรมที่ดีงาม ให้คงอยู่ตลอดไป

เป้าหมายของโครงการ

บ้านเรือนภายในชุมชนเมืองลำพูนทุกชุมชน รวม 15 ชุมชน

วิธีการดำเนินการ

เทศบาลเมืองลำพูน จัดประชุมชี้แจงรายละเอียดของโครงการแก่ผู้นำชุมชนและคณะกรรมการชุมชนต่าง ๆ และให้การสนับสนุนในด้านงบประมาณจัดการ โดยบ้านที่น่าอยู่นั้นจะประกอบด้วย

1.จะต้องมีน้ำบ่อสำหรับใช้อุปโภคบริโภค โดยอยู่ห่างจากห้องน้ำห้องส้วมไม่น้อยกว่า 10 เมตร

2.บ้านและบริเวณบ้านสะอาดเรียบร้อย มีต้นไม้ร่มรื่นหรือมีไม้ดอกไม้ประดับ

3.มีการตัดแยกขยะหรือทำปุ๋ยหมักจากขยะ

4.มีการปลูกพืชผักสวนครัว รั้วกินได้ มีการเลี้ยงสัตว์ไว้บริโภค เช่น การเลี้ยงปลา

5.มีการปลูกพืชสมุนไพร

6.มีสภาพบ้านเป็นแบบไทยพื้นเมือง เช่น มีที่บริการน้ำสำหรับรับรองผู้มาเยือน

7.ผู้นำชุมชนและคณะกรรมการชุมชนต่าง ๆ นำโครงการต่าง ๆ ไปเผยแพร่แก่ประชาชนในชุมชนและครัวเรือนร่วมกันนำไปปฏิบัติเท่าที่จะสามารถทำได้ เพื่อร่วมกันจัดการสิ่งแวดล้อมในครัวเรือนและชุมชน

ผลที่ได้รับจากโครงการ

1.ชุมชนในเขตเทศบาลทั้ง 15 ชุมชน และประชาชนทั่วไปเกิดจิตสำนึกที่ดีในการร่วมมือพัฒนาที่อยู่อาศัยให้น่าอยู่สะอาดถูกหลักสุขาภิบาล

2.เป็นการเผยแพร่วัฒนธรรม ประเพณีของลำพูนให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง

3.ทำให้เกิดความสามัคคี ร่วมแรงร่วมใจของคนในชุมชนในการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงามและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่

4.ทำให้ประชาชนมีเศรษฐกิจในครอบครัวแบบพอเพียง เป็นการสนองพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงพระราชทานแนวทางดำเนินชีวิตตามเศรษฐกิจตกต่ำ

5.เป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง

4.2 โครงการชุมชนร่วมพิทักษ์รักษาน้ำกวัง

หลักการและเหตุผล

“...น้ำนี่ในตัวเองก็เป็นสิ่งที่บริสุทธิ์ไม่ใช่ น้ำดี ไม่ใช่ น้ำเลว ไม่ใช่ น้ำเสีย ไม่ใช่ น้ำฝนอะไรนั่น น้ำก็คือน้ำ เป็นสิ่งที่จัดเป็นทีเกาะของชีวิต และของความสุข ทรัพยากร คำว่าทรัพยากรน้ำฟังดูก็คล้าย ๆ ว่าเป็นน้ำที่เป็นคุณ แต่เมื่อพูดถึงน้ำโสโครกหรือน้ำเสียก็เป็นสิ่งที่ไม่เป็นคุณ ทั้งหมดนี้ก็เป็นเรื่องของน้ำที่จะต้องจัดการ น้ำนั้นถ้าไปรดต้นไม้ก็จะทำให้ต้นไม้เหล่านั้นชุ่มชื้นและเจริญเติบโตได้ แต่ถ้าน้ำนั้นไม่ไปละลายปุ๋ยต้นไม้ก็จะทำให้เหล่านั้นก็แกร็น ถ้าน้ำนั้นเป็นน้ำที่พาสิ่งโสโครกมาก็เรียกว่าน้ำเน่า ก็ต้องจัดการ....”

“...น้ำมีมากในโลก เป็นน้ำทะเลส่วนใหญ่ ซึ่งจะใช้อย่างนี้ไม่ได้แล้ว นอกจากนั้นเดี๋ยวนี้ที่กำลังมีมากขึ้นก็คือน้ำเน่าจะต้องป้องกันไม่ให้มีน้ำเน่า น้ำเน่าจะมีอยู่เสมอแต่อย่าให้น้ำเน่าเป็นโทษมากเกินไป ฉะนั้นนี่เป็นอีกโครงการหนึ่งที่เราจะต้องปฏิบัติแล้วถ้าไม่จัดการโดยเร็วเราก็นอนอยู่ในน้ำเน่า น้ำดีจะไม่มีใช้แม้จะไปซื้อน้ำจากต่างประเทศก็กลายเป็นน้ำเน่าหมดเพราะว่าเอามาใช้โดยไม่ระมัดระวัง....”

จากความตอนหนึ่งของกระแสพระราชดำรัส อันแสดงถึงความสนพระราชมหุทัยที่จะบำบัดทุกข์ บำรุงสุขให้กับพสกนิกรมิใช่หยุดแต่เพียงการจัดหาน้ำดีให้เท่านั้น หากยังทรงห่วงใยสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นต่อเนื่องกันมานานกว่า 30 ปี เทศบาลเมืองลำพูนในฐานะที่เป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีหน้าที่บำบัดทุกข์ บำรุงสุขของประชาชนและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันล้นพ้นเพื่อสืบสานปณิธานตามแนวพระราชดำริที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชหุทัยห่วงใยในด้านสิ่งแวดล้อม เทศบาลเมืองลำพูนร่วมกับชุมชน และผู้ประกอบการร้านอาหารภายในเขตเทศบาลจึงได้จัดทำโครงการพิทักษ์รักษาน้ำกวังนี้ขึ้นมา

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อเฉลิมพระเกียรติถวายเป็นราชสักการะ เนื่องในวโรกาสที่พระสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเจริญพระชนมายุครบ 72 พรรษา
2. เพื่อให้ประชาชนทุกหมู่เหล่าได้แสดงออกถึงความจงรักภักดี และสืบสานปณิธานตามแนวพระราชดำริในการร่วมกันแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม
3. เพื่อให้ประชาชนมีความรักและหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะแหล่งน้ำซึ่งมีความผูกพันกับวิถีชีวิตของประชาชนมาช้านาน
4. เพื่อคืนชีวิตให้แม่น้ำกวังและคูคลอง ต่าง ๆ ทำให้แม่น้ำกวังและคูคลองต่าง ๆ มีความสะอาดสดใส ไร้มลพิษ

เป้าหมายของโครงการ

ครัวเรือนในชุมชนต่าง ๆ และร้านอาหารในเขตเทศบาลจำนวนประมาณ 50 ร้าน

วิธีการดำเนินการ

1.เทศบาลเมืองลำพูนกำหนดแผนการปฏิบัติงานและแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ รวมถึงประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูน ศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต 10 ลำปาง

2.จัดเตรียมเอกสารและวัสดุอุปกรณ์การอบรม รวมถึงติดต่อวิทยากรที่จะมาเป็นผู้ให้ความรู้แก่ผู้เข้ารับการอบรม

3.ทำหนังสือเชิญผู้นำชุมชนและคณะกรรมการชุมชนต่าง ๆ และเจ้าของร้านอาหารเข้ารับการอบรม

4.ดำเนินการอบรม ในด้าน การเลือก การปรุง การเก็บอาหาร น้ำ น้ำแข็งและเครื่องดื่ม เน้นหนักการสร้างจิตสำนึกการรักษาสิ่งแวดล้อม การคัดแยกขยะ การกำจัดขยะมูลฝอย การหมักเศษอาหารด้วยจุลินทรีย์ E.M. การแพร่ขยายวิธีการนำเอาจุลินทรีย์ E.M. ไปใช้ในกิจการร้านอาหาร และการสุขาภิบาลอาหาร สถานที่จำหน่ายอาหาร และสุขวิทยาส่วนบุคคล

5.ผู้นำชุมชนและคณะกรรมการชุมชนต่าง ๆ รวมถึงเจ้าของร้านอาหารต่าง ๆ นำความรู้ที่ได้จากการอบรมด้านต่าง ๆ ไปเผยแพร่แก่ประชาชนในชุมชนและครัวเรือน และพนักงานลูกจ้างร่วมกันนำไปปฏิบัติ เพื่อร่วมกันรักษาคุณภาพน้ำในแม่น้ำกวงและคลองต่าง ๆ ซึ่งเป็นการจัดการสิ่งแวดล้อมในครัวเรือน ชุมชนและบริเวณอื่น ๆ ภายในเขตเทศบาลร่วมกัน

ผลที่ได้รับจากโครงการ

1.ทำให้สภาพแวดล้อมของเมืองโดยเฉพาะแม่น้ำกวงมีความสะอาดสดใส ไร้มลพิษ
2.ทำให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ และมีความตระหนักถึงความสำคัญของแม่น้ำและคลอง เกิดความรักและหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะแม่น้ำกวงซึ่งเป็นแม่น้ำสายหลักที่ไหลผ่านกลางเมืองลำพูน

3.ทำให้ครัวเรือน ชุมชน และผู้ประกอบการร้านอาหารมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการกำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธี การนำเอาเศษอาหารกลับมาเป็นปุ๋ยเพื่อใช้ประโยชน์ โดยใช้จุลินทรีย์ E.M. มาใช้อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น และเป็นการเพิ่มพูนความรู้ด้านการสุขาภิบาลอาหารแก่ผู้ประกอบการกิจการด้านอาหาร

4.ประชาชนทั่วไปและผู้ประกอบการกิจการอาหารได้แสดงออกถึงความจงรักภักดี เพื่อถวายเป็นราชสักการะเนื่องในวโรกาสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเจริญพระชนมายุครบ 72 พรรษา

4.3 โครงการคัดแยกขยะในโรงเรียนและชุมชน

หลักการและเหตุผล

จากการที่มีประชาชนที่อยู่อาศัยใกล้กับพื้นที่ที่เทศบาลนำขยะไปกำจัด โดยวิธีฝังกลบได้ต่อต้านขมุนุมประท้วงไม่ให้เทศบาลนำเอาขยะไปกำจัดในพื้นที่ ต.ศรีบัวบาน ซึ่งสถานที่ดังกล่าวเทศบาลไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้อีกต่อไป เทศบาลจึงต้องแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการจ้างเหมาให้เอกชนเก็บขนนำไปกำจัดในอัตราตัน ละ 520 บาท ซึ่งในแต่ละวันเทศบาลจะมีขยะที่จะต้องนำไปกำจัดวันละประมาณ 20 ตัน ค่าใช้จ่ายในแต่ละวันเฉลี่ยวันละกว่า 9,000 บาท ในขณะที่จัดเก็บค่าธรรมเนียมค่าบริการจากประชาชนจัดเก็บได้เพียงประมาณวันละ 3,000 บาท จึงทำให้เทศบาลต้องแบกรับภาระในการใช้งบประมาณเป็นจำนวนมากเพื่อแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น

เทศบาลร่วมกับชุมชนจึงได้มีความคิดร่วมกันที่จะเสนอแนวทางจัดการขยะ เพื่อลดปริมาณขยะที่เทศบาลต้องนำไปกำจัดและได้เสนอโครงการคัดแยกขยะขึ้นมา

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อสร้างจิตสำนึกในการคัดแยกขยะ ให้แก่นักเรียนและประชาชนในพื้นที่เขตชุมชนเมืองลำพูน (15 ชุมชนและโรงเรียนสังกัดเทศบาล 4 โรงเรียน)
2. เพื่อลดปริมาณขยะให้ลดน้อยลงและให้รู้จักการคัดแยกขยะที่ถูกต้องตามหลักวิชา
3. เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับชุมชนและโรงเรียน โดยการซื้อ-ขาย ขยะรีไซเคิล

วิธีการดำเนินการ

1. รวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการจัดการขยะในโรงเรียนและชุมชน
2. ประชาสัมพันธ์ให้กับชุมชนและโรงเรียนต่าง ๆ
3. จัดตั้งคณะกรรมการร่วมระหว่างชุมชน/โรงเรียน/เทศบาล และดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติ
4. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ให้ความรู้ด้านการคัดแยกขยะให้ตัวแทนชุมชน/โรงเรียน/ประชาชนทั่วไป
5. ผู้นำชุมชนและคณะกรรมการชุมชนต่าง ๆ รวมถึงตัวแทนโรงเรียนที่เข้ารับการอบรมนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปเผยแพร่แก่ชุมชนและนักเรียน และขอความร่วมมือในการคัดแยกขยะโดยการแจกถังขยะจำนวน 3 ประเภท (ขยะเปียก, ขยะแห้ง, ขยะรีไซเคิล) ให้กับชุมชนและโรงเรียนในการคัดแยกขยะ เฉพาะผู้ใช้บริการ ที่จ่ายค่าธรรมเนียมในการจัดเก็บขยะ
6. ให้ชุมชน ดำเนินการรับซื้อขยะรีไซเคิล โดยเทศบาลเป็นผู้สนับสนุนในด้าน วัสดุ-อุปกรณ์และเงินทุนหมุนเวียนเพื่อรับซื้อขยะ และสร้างโรงเรือนพักขยะในโรงเรียน 4 แห่ง

7.กำหนดจุดและดำเนินการจัดซื้อรถซาเล้ง วัสดุ-อุปกรณ์เพิ่มเติมสำหรับการเก็บและคัดแยกขยะ ให้ครอบคลุมพื้นที่ชุมชนเมืองและโรงเรียน

ผลที่ได้รับจากโครงการ

- 1.ประชาชนและนักเรียนในเขตเทศบาลเมืองลำพูนเกิดความตระหนัก และเล็งเห็นความสำคัญในการลดปริมาณขยะของเสียและการคัดแยกขยะในชุมชน
- 2.ทำให้ปริมาณขยะที่เทศบาลเมืองลำพูนต้องจัดเก็บลดลง
- 3.ลดค่าใช้จ่าย ในการจัดเก็บขยะชุมชนของเทศบาลเมืองลำพูน
- 4.เพิ่มรายได้ให้กับชุมชนและโรงเรียนในการขายขยะรีไซเคิล และขยะมีค่าหรือมีการแลกเปลี่ยนกับค่าธรรมเนียมในการจัดเก็บค่าบริการ
- 5.เมื่อปริมาณขยะลดลงจึงทำให้สภาพแวดล้อมในชุมชนดีขึ้น

4.4 โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ชุมชนหนองแสง

หลักการและเหตุผล

จากการที่เทศบาลเมืองลำพูน ได้ทำพิธีลงนามสัญญาสนับสนุนงบประมาณท้องถิ่นตามโครงการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองลำพูน (ไทย - เยอรมัน) ทำให้เทศบาลได้เลือกพื้นที่บริเวณวัดหนองแสง พื้นที่ประมาณ 2 ไร่ เพื่อปรับปรุงสภาพแวดล้อมของชุมชน และเพื่อให้ประชาชนในชุมชนและชุมชนใกล้เคียง อันได้แก่ ชุมชนหน้าสถานีรถไฟ ชุมชนสันป่ายางหอม ชุมชนไก่อั่ว ชุมชนช่างฆ้อง ชุมชนพระคงฤทัย ชุมชนสวนดอก และชุมชนสันป่ายางหลวง ได้ใช้ประโยชน์จากการปรับปรุงภูมิทัศน์ร่วมกัน

วัตถุประสงค์ของโครงการ

มุ่งเน้นการสร้างสนามเด็กเล่นที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

เป้าหมายของโครงการ

ชุมชนหนองแสง

วิธีการดำเนินการ

- 1.ชุมชนส่งรายละเอียดกิจกรรม ให้คณะกรรมการการบริหารโครงการปรับปรุงภูมิทัศน์หนองแสง
- 2.ออกแบบสนามเด็กเล่นและลานกีฬาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (โรงเรียนเทศบาล 4 แห่ง และชุมชน)

3.ดำเนินการก่อสร้างสนามเด็กเล่นและลานกีฬาบนพื้นที่ที่ได้รับการยินยอมจากวัดหนองแสง พร้อมเครื่องเล่น 6 ชิ้น สนามวอลเลย์บอล ลานกีฬา (สนามตระกร้อ) อาคารเก็บอุปกรณ์ ห้องน้ำ ติดตั้งระบบแสงสว่าง ระบบน้ำและแท็งก์น้ำ

4.ปรับปรุงภูมิทัศน์และปลูกต้นไม้ โดยมอบหมายให้นักเรียนทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลพื้นที่ และต้นไม้ที่ปลูกไว้ และจัดทำทางเดินเท้าสำหรับออกกำลังกายบริเวณสวนหย่อม

5.ชุมชนและนักเรียนร่วมกันใช้ประโยชน์และบำรุงรักษาสนามเด็กเล่นของชุมชน
งบประมาณ

350,000 บาท

ระยะเวลาดำเนินการ

เมษายน 2543 – สิงหาคม 2543

4.5 โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ชุมชนบ้านหลวง

หลักการและเหตุผล

จากการทำงานที่เทศบาลเมืองลำพูน ได้ทำพิธีลงนามสัญญาสนับสนุนงบประมาณท้องถิ่นตามโครงการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองลำพูน (ไทย - เยอรมัน) ทำให้เทศบาลได้เลือกพื้นที่ว่างบริเวณวัดบ้านหลวง เพื่อให้ประชาชนในชุมชนและชุมชนใกล้เคียงได้ใช้ประโยชน์จากการปรับปรุงภูมิทัศน์ร่วมกัน พื้นที่ประมาณ 1 ไร่ สามารถให้บริการประชาชนในเขตชุมชนใกล้เคียง ได้แก่ ชุมชนประตูสี่ ชุมชนท่าขาม – บ้านฮ่อม ชุมชนสันดอนรอม และชุมชนบ้านท่า – ท่านาง ซึ่งเดิมที่แห่งนี้เป็นที่ราบลุ่มมีน้ำท่วมขัง ไม่สามารถใช้พื้นที่ได้อย่างเต็มที่

วัตถุประสงค์ของโครงการ

มุ่งเน้นพื้นที่เพื่อการออกกำลังกาย และการนันทนาการในชุมชนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

เป้าหมายของโครงการ

ชุมชนบ้านหลวง

วิธีการดำเนินการ

1.ชุมชนส่งรายละเอียดกิจกรรม ให้คณะกรรมการการบริหารโครงการปรับปรุงภูมิทัศน์หนองแสง

2.จัดสัมมนาระดมสมองเรื่องพื้นที่ เพื่อการออกกำลังกายและการนันทนาการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (เทศบาลและชุมชน)

3.ดำเนินการปรับพื้นที่เพื่อแก้ปัญหาน้ำท่วมขัง ปรับปรุงสนาม ลานกีฬา จัดสวนหย่อม ศาลาขายของ สร้างสนามเด็กเล่นพร้อมอุปกรณ์ ติดตั้งระบบไฟฟ้าแสงสว่าง ติดตั้งปั้มน้ำ บนพื้นที่ที่ได้รับการยินยอมจากวัดบ้านหลวง

4.ปรับภูมิทัศน์รอบต้นโพธิ์ ปรับพื้นที่บริเวณรอบพระธาตุให้สามารถเดินได้โดยรอบ โดยมอบหมายให้สมาชิกชุมชนและเด็กนักเรียนทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลพื้นที่ และต้นไม้ที่ปลูกไว้

5.ชุมชนและนักเรียนร่วมกันใช้ประโยชน์และบำรุงรักษาลานกีฬาของชุมชน
งบประมาณ

350,000 บาท

ระยะเวลาดำเนินการ

เมษายน 2543 – สิงหาคม 2543

ภาคผนวก ง

สภาพแวดล้อมและการจัดการสิ่งแวดล้อมของชุมชนเมืองลำพูน

ภาพ 1 การคัดแยกขยะเพื่อจำหน่ายที่ศูนย์รับซื้อ - ขายขยะ ชุมชนท่าขาม - บ้านส้ม

ภาพ 2 การมีส่วนร่วมคัดแยกขยะในระดับครัวเรือน โดยมีถังขยะแยกสีอยู่หน้าบ้าน

ภาพ 3 โครงการคัดแยกขยะ ณ แหล่งกำเนิดในโรงเรียนเทศบาลต้นปายางหน่อม

ภาพ 4 การรณรงค์เพื่อการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองลำพูน

ภาพ 5 เทศบาลเมืองลำพูนได้รับรางวัลเมืองแห่งคุณภาพชีวิต

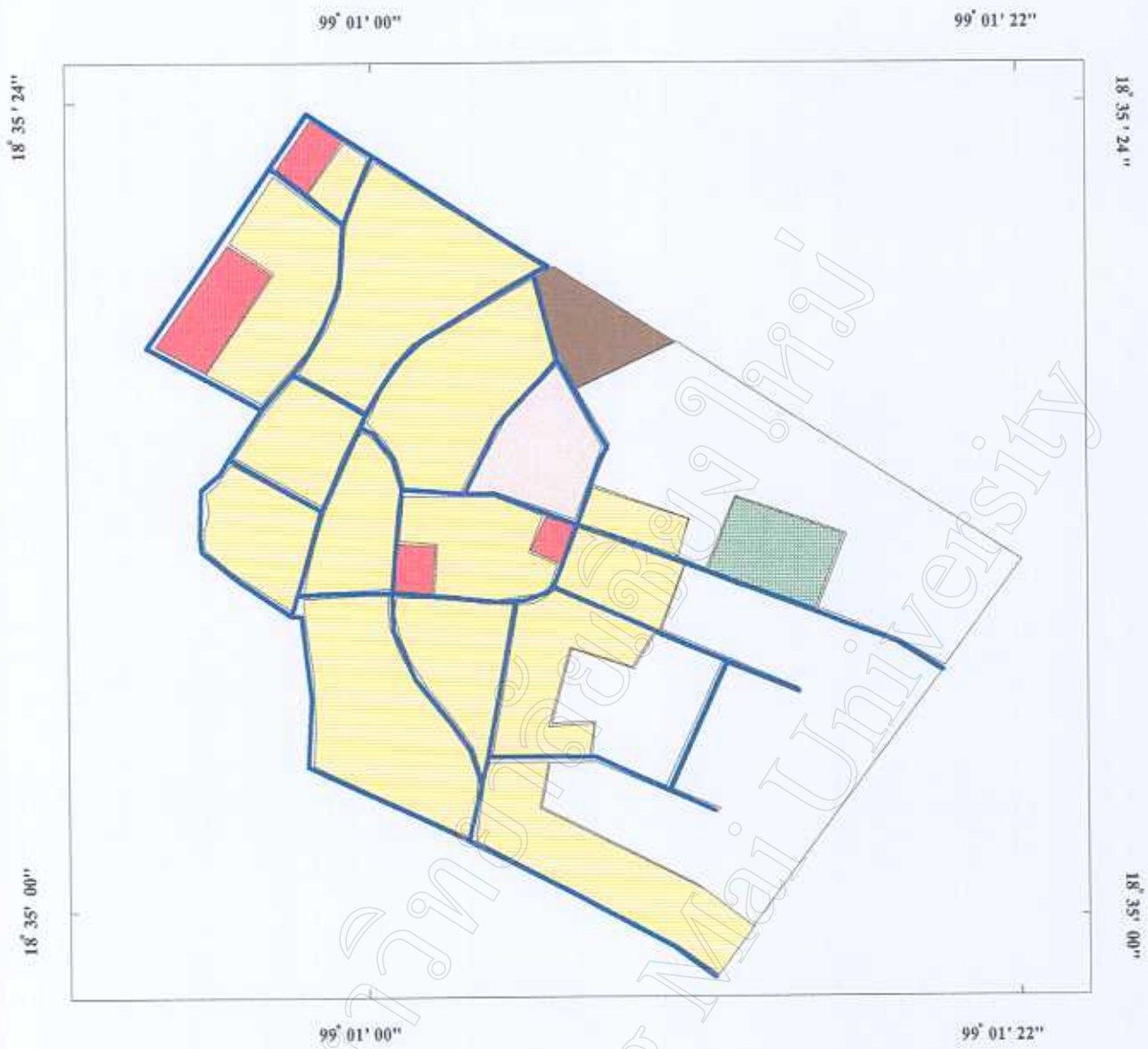
ภาพ 6 ขบวนแห่สงฆ์นำพระรอดลำพูนในงานประเพณีสงกรานต์
เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ชุมชนได้ทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ในชุมชน

ภาคผนวก จ
การใช้ที่ดินของชุมชนย่อยเมืองลำพูน

.....

แผนที่การใช้ที่ดินของชุมชนย่อยในเขตเมืองลำพูนได้นำเสนอเรียงตามลำดับชุมชน ดังนี้

- 1.ชุมชนไก่อ่แก้ว
- 2.ชุมชนสันป่ายางหลวง
- 3.ชุมชนบ้านท่า – ท่านาง
- 4.ชุมชนประตูลี้
- 5.ชุมชนพระคงถาญี
- 6.ชุมชนสันป่ายางหนอง
- 7.ชุมชนจามเทวี
- 8.ชุมชนหนองเส้ง
- 9.ชุมชนมหาวัน
- 10.ชุมชนช่างฟื่อง
- 11.ชุมชนท่าขาม – บ้านฮ่อม
- 12.ชุมชนสันดอนรอม
- 13.ชุมชนสวนดอก
- 14.ชุมชนหน้าสถานีรถไฟ
- 15.ชุมชนบ้านหลวง

ภาพ 1 การใช้ที่ดินในชุมชนไก่อแก้ว

สัญลักษณ์

ถนน

- ทุ่งร้าง-ทุ่งน้ำ
- ฼าปนสถานทุ่งร้าง
- ที่ว่าง
- ทุ่งอยู่อาศัย
- พานิชยกรรม
- วัดไก่อแก้ว

99° 00' 49"

99° 01' 08"

18° 35' 00"

18° 35' 00"

18° 34' 52"

18° 34' 52"

99° 00' 49"

99° 01' 08"

ภาพ 2 การใช้ที่ดินในชุมชนสันป่าางหลวง

สัญลักษณ์

ถนน

ที่ว่าง

ที่อยู่อาศัย

พาณิชยกรรม

วัดสันป่าางหลวง

ศูนย์พันธกิจคริสเตียนไทย-เกาหลี

สวนสาธารณะและสนามกีฬา

100

0

100 เมตร

99° 00' 42"

99° 01' 00"

18° 34' 55"

18° 34' 55"

18° 34' 38"

18° 34' 38"

99° 00' 42"

99° 01' 00"

ภาพ 3 การใช้ที่ดินในชุมชนบ้านท่า - ท่านาง

สัญลักษณ์

ถนน

ชุมชนเมือง

ที่ว่าง

ที่อยู่อาศัย

บ้านพักผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน

พาณิชย์กรรม

โรงเรียนชุมชนสันป่าตองหลวง

วัดช้างรอง

ศูนย์ประสานงานชุมชนเมืองลำพูน

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองลำพูน

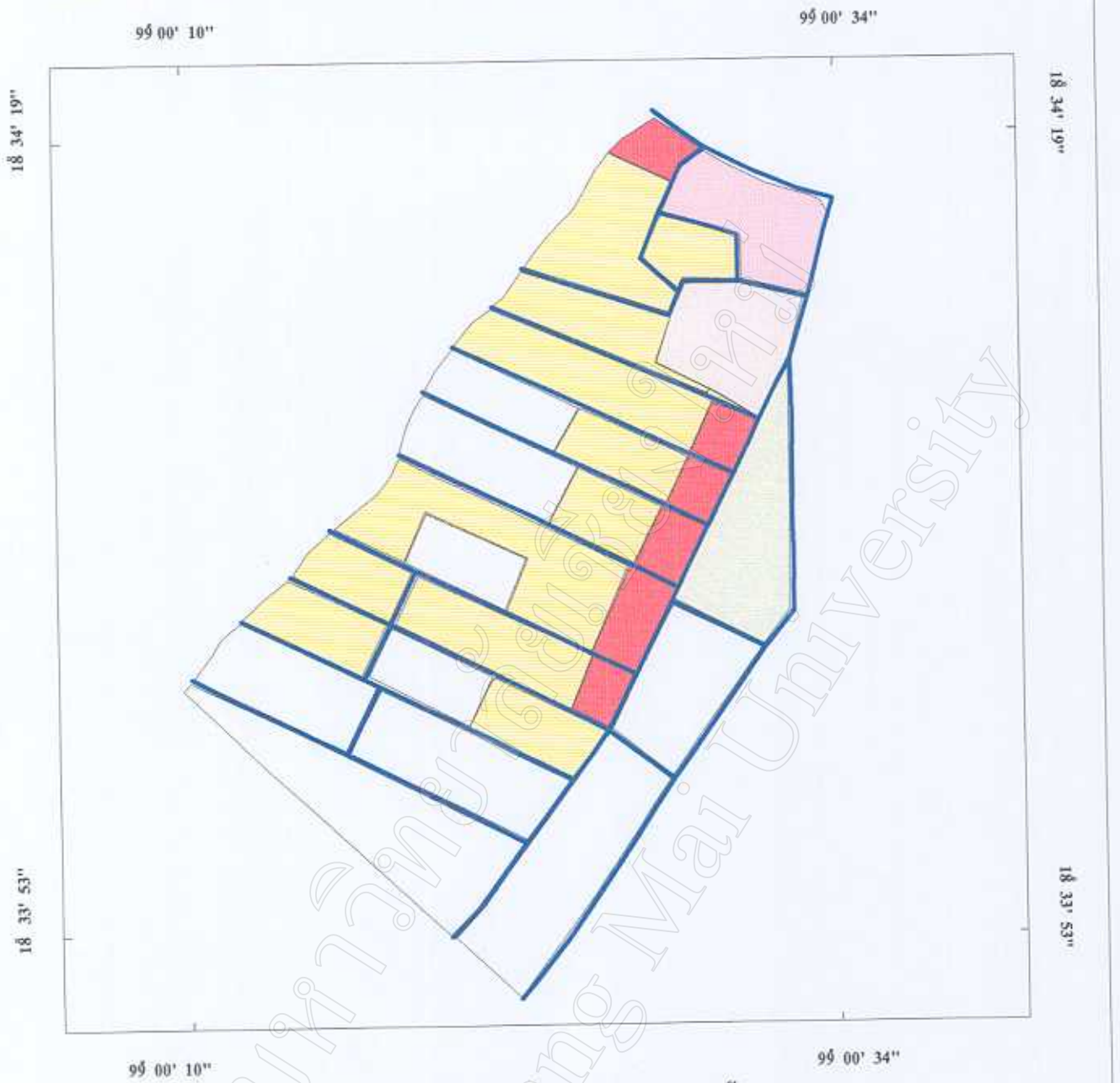

100

0

100 เมตร

ภาพ 4 การใช้ที่ดินในชุมชนประตูลี้

สัญลักษณ์
ถนน

- ตลาดสดประตูลี้
- ที่ว่าง
- ที่อยู่อาศัย
- พานิชยกรรม
- โรงเรียนอนุบาลลำพูน
- วัดประตูลี้

ภาพ 5 การใช้ที่ดินในชุมชนพระกงธานี

สัญลักษณ์

- ที่อยู่อาศัย
- พานิชยกรรม
- วัดพระกงธานี
- สถานีตำรวจ
- สหกรณ์ออมทรัพย์ครู

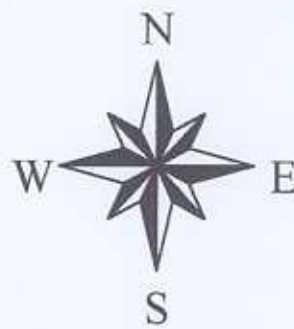

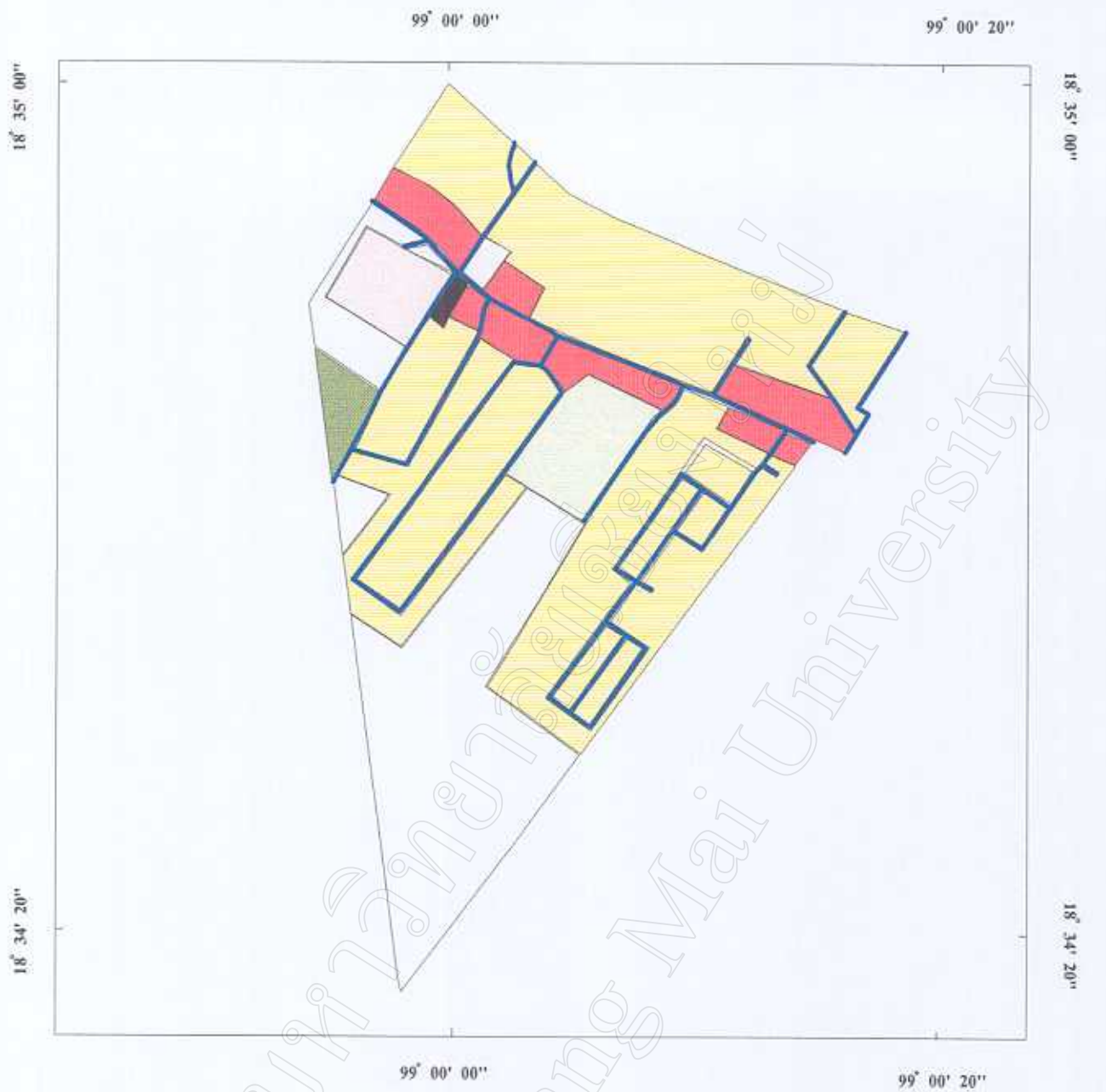

ภาพ 6 การใช้ที่ดินในชุมชนสันป่าข่างหม่อม

- ๓๓๓๓๓๓๓๓
- ๓๓๓๓๓๓๓๓
- ๓๓๓๓๓๓๓๓
- ๓๓๓๓๓๓๓๓
- ๓๓๓๓๓๓๓๓
- ๓๓๓๓๓๓๓๓
- ๓๓๓๓๓๓๓๓
- ๓๓๓๓๓๓๓๓
- ๓๓๓๓๓๓๓๓

ภาพ 7 การใช้ที่ดินในชุมชนจอมเทวี

สัญลักษณ์

ถนน

- ที่ทำการชุมชนจอมเทวี
- ที่ว่าง
- ที่อยู่อาศัย
- พาณิชยกรรม
- โรงเรียนเทศบาลจอมเทวี
- โรงเรียนมงกุฎวิทยา
- วัดจอมเทวี

99° 00' 10"

99° 00' 34"

18° 34' 55"

18° 34' 55"

18° 34' 25"

18° 34' 25"

99° 00' 10"

99° 00' 34"

ภาพ 8 การใช้ที่ดินในชุมชนห้วยวัน

สัญลักษณ์

ถนน

- ที่ทำการชุมชนห้วยวัน
- ที่ว่าง
- ที่อยู่อาศัย
- พาณิชยกรรม
- โรงน้ำแข็ง
- วัดมหายัน

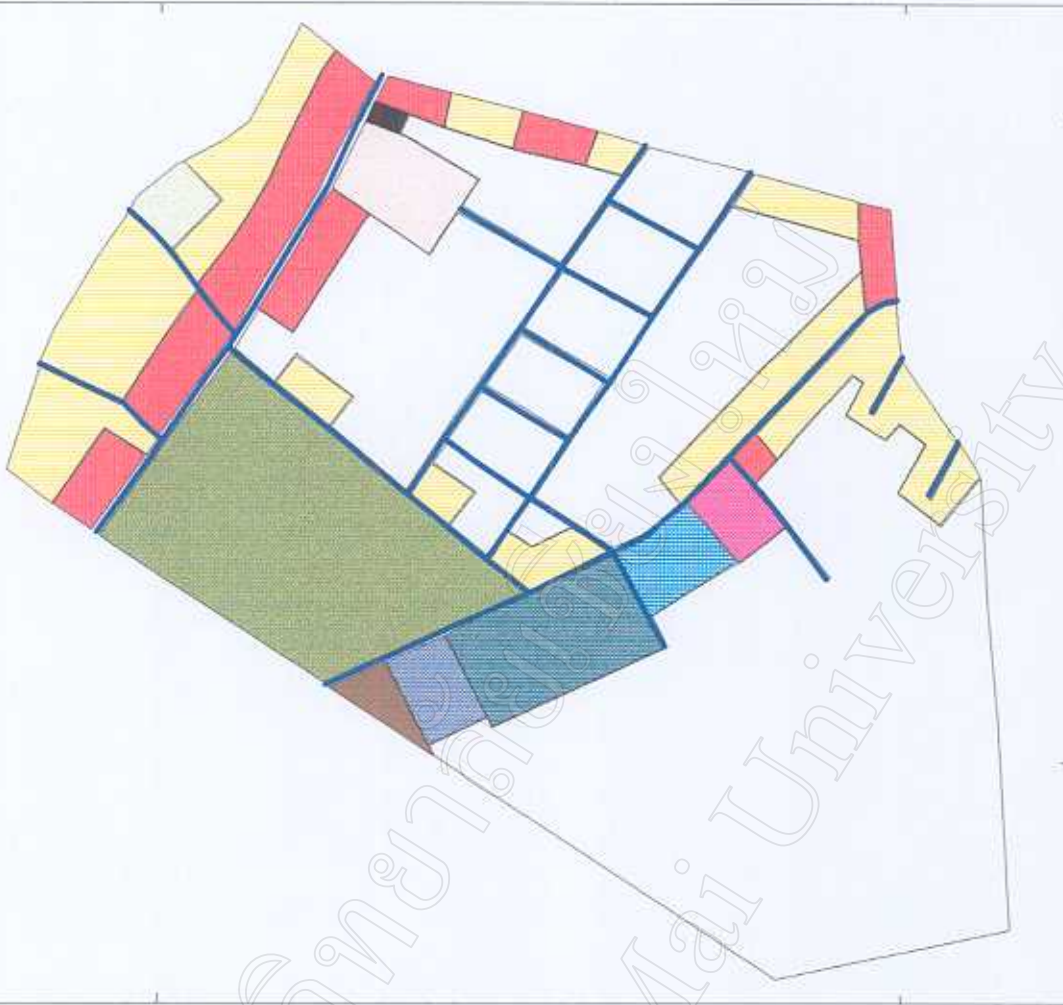
100 0 100 เมตร

99° 01' 00"

99° 01' 25"

18° 35' 37"

18° 35' 37"

99° 01' 00"

99° 01' 25"

ภาพ 9 การใช้ที่ดินในชุมชนหนองเส้ง

สัญลักษณ์

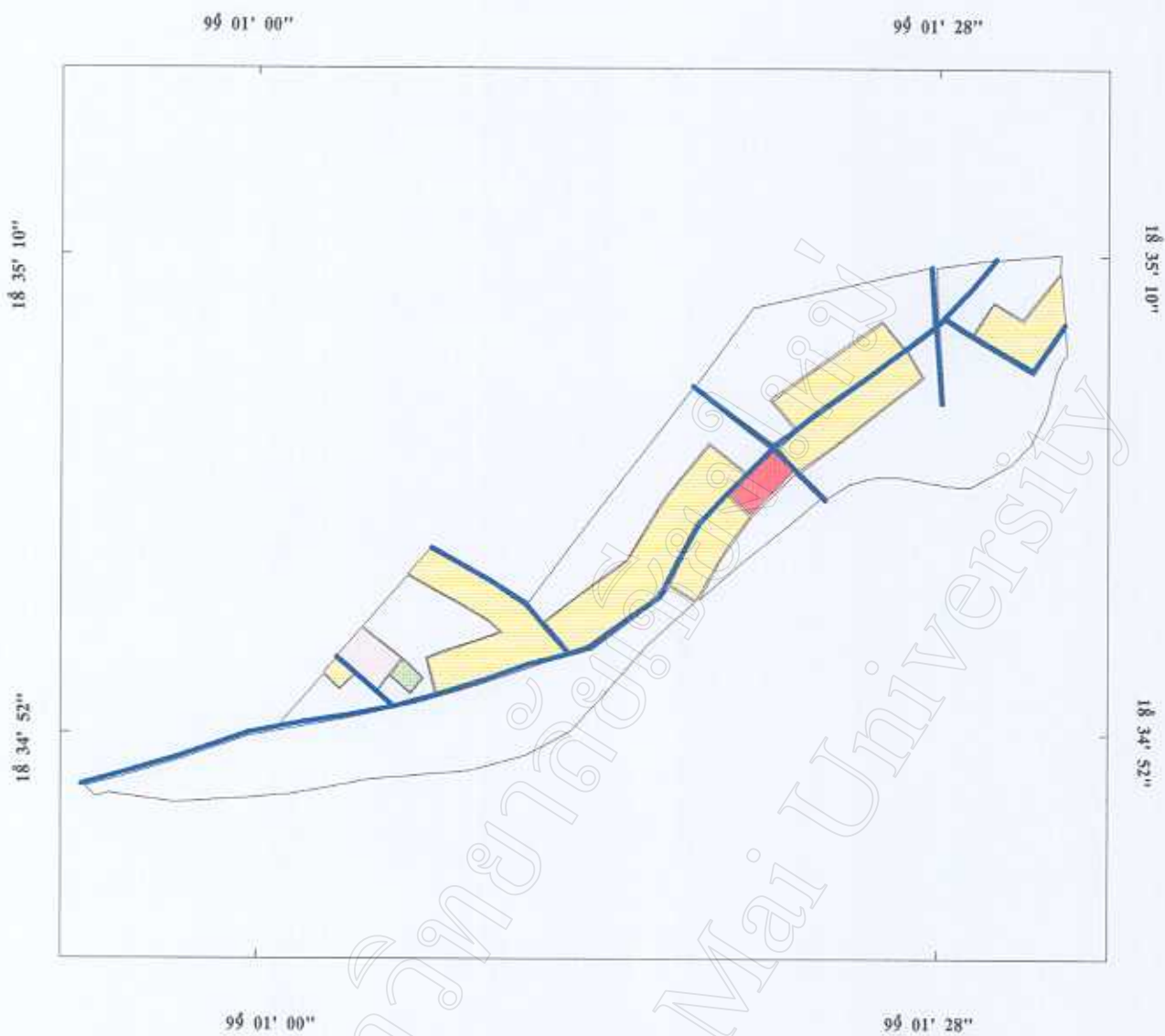
ถนน

- ฼าปนสถานผู้ร้าง
- ที่ทำการชุมชนหนองเส้ง
- ที่ว่าง
- ที่อยู่อาศัย
- พานิชยกรรม
- โรงทำปุ๋ยหมักเทศบาลเมืองลำพูน
- โรงรถเทศบาลเมืองลำพูน
- โรงเรียนจักรคำคณาทรลำพูน
- โรงเรียนอนุบาลคริสเตียน
- วัดหนองเส้ง
- ศาลเจ้าแม่ทับทิม
- ศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาลเมืองลำพูน

100 0 100 เมตร

ภาพ 10 การใช้ที่ดินในชุมชนช่างฆ้อง

สัญลักษณ์

ถนน

ที่ว่าง

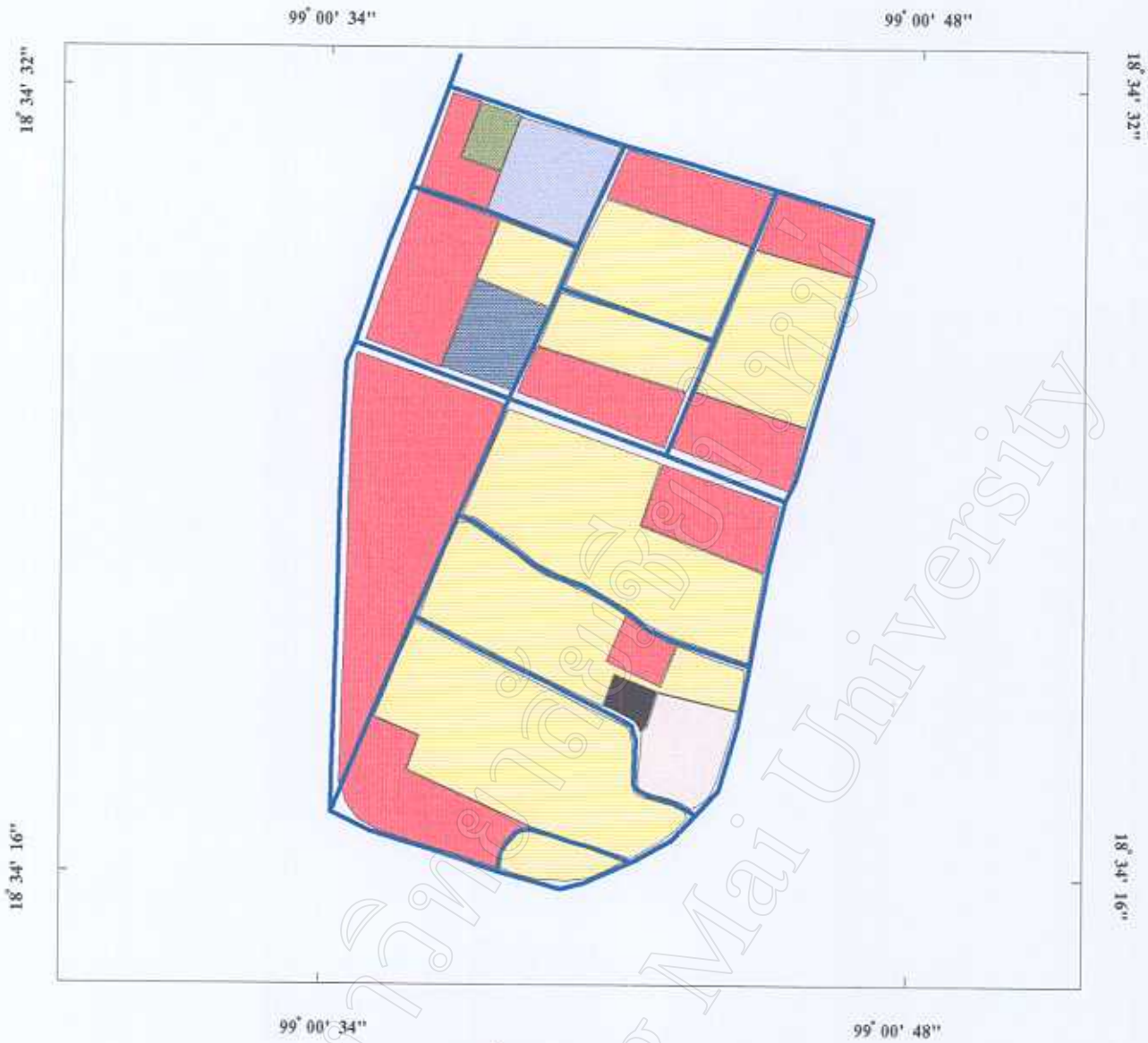
ที่อยู่อาศัย

พาณิชยกรรม

สถานศึกษาชุมชนช่างฆ้อง

วัดช่างฆ้อง

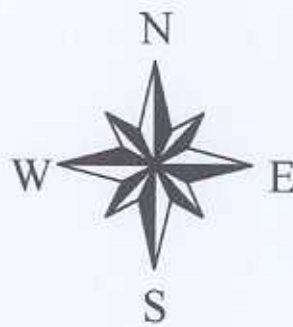
ภาพ 11 การใช้ที่ดินในชุมชนท่าขาม - บ้านฮ่อม

สัญลักษณ์

ถนน

- ที่ทำการชุมชนท่าขาม-บ้านฮ่อม
- ที่อยู่อาศัย
- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
- พาณิชยกรรม
- โรงเรียนอนุบาลโพนบุญ
- วัดธงสังข์จะ
- วัดสุพรรณรังษี

99° 00' 00"

99° 00' 27"

18° 34' 30"

18° 34' 30"

18° 34' 00"

18° 34' 00"

99° 00' 00"

99° 00' 27"

ภาพ 12 การใช้ที่ดินในชุมชนสันดอนรอม

สัญลักษณ์

ถนน

- ที่ทำการชุมชนสันดอนรอม
- ที่ว่าง
- ที่อยู่อาศัย
- พาณิชยกรรม
- โรงเรียนเลาหิจรวิทยา
- โรงเรียนส่วนบุญโญปถัมภ์ลำพูน
- วัดสันดอนรอม
- วิทยาลัยเทคนิคลำพูน
- สำนักงานป่าไม้ลำพูน

99° 00' 45"

99° 01' 00"

18° 35' 24"

18° 35' 24"

18° 35' 05"

18° 35' 05"

99° 00' 45"

99° 01' 00"

ภาพ 13 การใช้ที่ดินในชุมชนสวนดอก

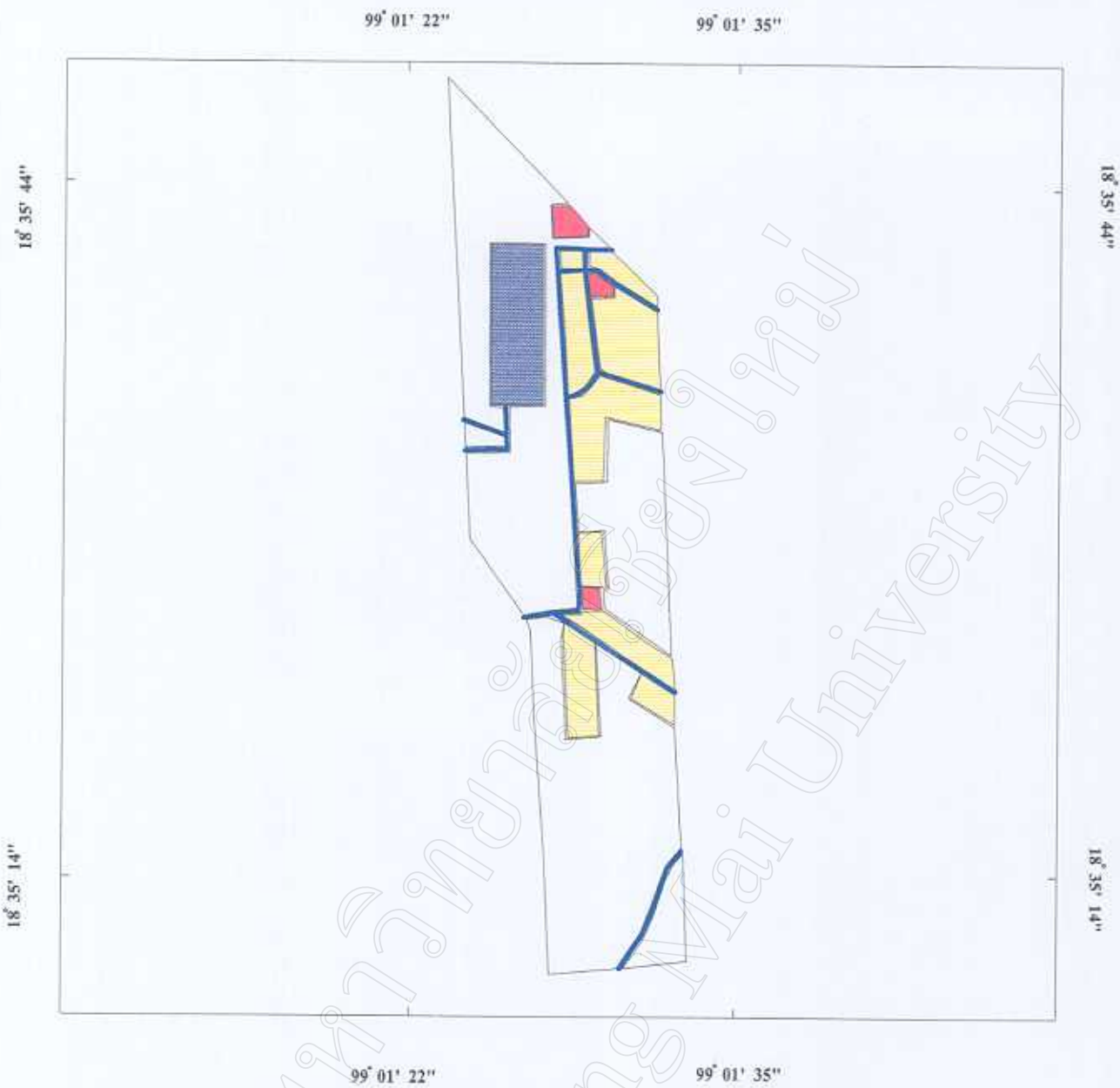
สัญลักษณ์
ถนน

- ชุมสายโทรศัพท์อำเภุน
- ตลาดสดเทศบาล
- ที่ทำการชุมชนสวนดอก
- ที่ว่าง
- ที่อยู่อาศัย
- เทศบาลเมืองอำเภุน
- พาณิชยกรรม
- โรงเลื่อย
- วัดสวนดอก
- ห้องสมุดเฉลิมพระเกียรติ

100 0 100 เมตร

ภาพ 14 การใช้ที่ดินในชุมชนหน้าสถานีรถไฟ

สัญลักษณ์

ถนน

ที่ว่าง

ที่อยู่อาศัย

พาณิชยกรรม

สถานีรถไฟลำพูน

99° 00' 23"

99° 01' 00"

18° 34' 22"

18° 34' 22"

18° 33' 23"

18° 33' 23"

99° 00' 23"

99° 01' 00"

ภาพ 15 การใช้ที่ดินในชุมชนบ้านห้วย

สัญลักษณ์

- ฌาปนสถานบ้านห้วย
- ที่ว่าง
- ที่อยู่อาศัย
- โบราณสถาน
- พานิชยกรรม
- โรงเรียนเทศบาลประตูลี้
- วัดบ้านห้วย
- สถานีขนส่งลำพูน
- สนามกีฬาเทศบาลเมืองลำพูน
- สำนักงานการประปาลำพูน

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – นามสกุล

นาย พงศธร คำใจหนัก

วัน เดือน ปีเกิด

11 มีนาคม พ.ศ. 2518

ประวัติการศึกษา

-สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

จากโรงเรียนเวียงเจดีย์วิทยา อำเภอเถิน จังหวัดลำพูน พ.ศ. 2535

-สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป สถาบันราชภัฏลำปาง พ.ศ. 2540